

Rättsfallssamlingen

Mål C-67/14

**Jobcenter Berlin Neukölln
mot
Nazifa Alimanovic m.fl.**

(begäran om förhandsavgörande, framställd av Bundessozialgericht)

”Begäran om förhandsavgörande — Fri rörlighet för personer — Unionsmedborgarskap — Likabehandling — Direktiv 2004/38/EG — Artikel 24.2 — Socialt bistånd — Förordning (EG) nr 883/2004 — Artiklarna 4 och 70 — Särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner — Medborgare i en medlemsstat som söker arbete och uppehåller sig i en annan medlemsstat — Omfattas inte — Behållande av ställningen som arbetstagare”

Sammanfattning - Domstolens dom (stora avdelningen) av den 15 september 2015

1. *Social trygghet — Migrerande arbetstagare — Direktiv 2004/38 — Socialt bistånd — Begrepp — Särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner som föreskrivs i artikel 70.2 i förordning nr 883/2004 — Omfattas*

(Europaparlamentet och rådets förordning nr 883/2004, artikel 70.2; Europaparlamentet och rådets direktiv 2004/38, artikel 24.2)

2. *Unionsmedborgarskap — Rätt att fritt röra sig och uppehålla sig på medlemsstaternas territorium — Direktiv 2004/38 — Principen om likabehandling — Skyldighet för den mottagande medlemsstaten att bevilja medborgare från andra medlemsstater vilka inte utövar någon ekonomisk verksamhet socialt bistånd — Villkor — Upphållsrätten i den mottagande medlemsstaten ska uppfylla villkoren i direktivet*

(Europaparlamentet och rådets direktiv 2004/38, skäl 10 och artikel 24.1)

3. *Unionsmedborgarskap — Rätt att fritt röra sig och uppehålla sig på medlemsstaternas territorium — Direktiv 2004/38 — Principen om likabehandling — Nationella bestämmelser som innebär att personer som är medborgare i andra medlemsstater och som är arbetsökande saknar rätt till vissa särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner — Förmåner vilka garanteras medborgare i den mottagande medlemsstaten som befinner sig i samma situation — Tillåtet*

(Europaparlamentet och rådets förordning nr 883/2004, artiklarna 4 och 70.2; Europaparlamentet och rådets direktiv 2004/38, artiklarna 14.1, 4 b och 24)

1. Se domen.

(se punkterna 43 och 44)

2. Se domen.

(se punkterna 49 och 50)

3. Artikel 24 i direktiv 2004/38, om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, och artikel 4 i förordning nr 883/2004, om samordning av de sociala trygghetssystemen, i dess lydelse enligt förordning nr 1244/2010, ska tolkas så, att de inte utgör hinder för en medlemsstats bestämmelser som innebär att personer som är medborgare i andra medlemsstater och som befinner sig i en sådan situation som den i artikel 14.4 b i direktivet saknar rätt till vissa ”särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner” i den mening som avses i artikel 70.2 i förordning nr 883/2004, vilka också utgör ”socialt bistånd” i den mening som avses i artikel 24.2 i direktiv 2004/38, samtidigt som dessa förmåner garanteras de medborgare i denna medlemsstat som befinner sig i samma situation.

Det följer nämligen uttryckligen av hänvisningen i artikel 24.2 i direktiv 2004/38 till artikel 14.4 b i direktivet att den mottagande medlemsstaten kan neka en unionsmedborgare som endast har uppehållsrätt med stöd av den sistnämnda bestämmelsen socialt bistånd.

Även om direktiv 2004/38 kräver att medlemsstaten beaktar den berörda personens personliga omständigheter när den står i begrepp att vidta en utvisningsåtgärd eller fastställa att personen under sin vistelse utgör en orimlig börda för det sociala biståndssystemet, finner EU-domstolen att någon sådan individuell prövning inte är nödvändig i ett fall där en unionsmedborgare har kommit till den mottagande medlemsstatens territorium för att söka arbete. Direktiv 2004/38 inför nämligen ett system genom vilket ställningen som arbetstagare behålls gradvis – vilket syftar till att säkerställa uppehållsrätten och tillgången till sociala förmåner – och direktivet beaktar på så sätt olika faktorer som utmärker de personliga omständigheterna för varje enskild person som ansöker om en social förmån, särskilt under hur lång tid som vederbörande utövat ekonomisk verksamhet.

Vad avser den individuella prövning som görs inom ramen för helhetsbedömningen av den belastning som ett beviljande av en förmån konkret skulle utgöra för det aktuella nationella sociala biståndssystemet som helhet betraktat, noterar EU-domstolen dessutom följande. Stöd som beviljas en enskild sökande kan knappast anses utgöra en orimlig ”belastning” för en medlemsstat i den mening som avses i artikel 14.1 i direktiv 2004/38, vilken skulle kunna åvila den berörda medlemsstaten efter det att en enskild ansökan har framställts, utan frågan är här nödvändigtvis om den belastning som uppstår efter det att ansökan lagts till samtliga ingivna enskilda ansökningar.

(se punkterna 58–60, 62 och 63 samt domslutet)